

FOAIA DIECEZANĂ

Organ al Eparhiei gr. op. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINICA

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane
 „ „ pe 1/2 de an 5 cor.
 „ România și străinătate pe an 14 fr.
 „ „ „ „ pe 1/2 an 7 „

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edite
 etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la
 150 de cuvinte 6 cor. până la 200 de cuvinte
 8 cor., de aci în sus 10 coroane.

Manuscrisurile să adresează la redacțiunea

„FOAIA DIECEZANĂ”
 iar banii de prenumerațiune și inserțiuni la
 Administrațiunea Tipografiei și Librării die-
 cezane în Caransebeș. — Telefon Nr. 30.

Alegerea de episcop

Maj. Sa Regele nostru nu s'a îndurat să întărească alegerea de episcop a I. P. C. Sale părintelui arhimandrit și vicar episcopesc *Filaret Musta*, alegere săvârșită la 21 Septembrie 1908.

Dieceza noastră, în timpuri normale, ar simți lipsa Capului și cu atât mai vartos o simțește acum în aceste timpuri foarte grele pentru neam și biserică.

Cestiuni de importanță vitală pentru înflorirea diecezei, pentru ținerea ordinii bune în toți factorii ei trebuie de multeori să să amâne pe timpul când dieceza va avea capul ei, care cu înțelepciune și tact va ști ce cale să apuce, ca pretutindene să să observe unitatea în lucrare și nizuinți spre binele obșteșc.

Conducătorul unei dieceze nu e răspunzător pentru faptele lui numai bisericii, ci și neamului, căci la noi biserica și națiunea — îndeosebi limba — sânt strâns îmbinate; ele merg mână în mână și să ajutură, respective să promovează una pe alta.

Prin urmare nu e indiferent în ce mâni să vor depune destinele acestei dieceze pe timp de mai mulți ani, poate decenii.

Momentuos este deci actul alegerii de episcop din dieceza dreptmăritoare a Caransebeșului pentru toată suflarea românească ortodoxă din patrie și dela votul celor aleși depinde ce direcțiune va lua dezvoltarea tuturor afacerilor în dieceză.

La alegeri de deputat sinodal mulți, poate, vor fi dorit să primească mandat în Sinodul eparhial pentruca să aibă vot în acel Sinod.

Abstrăgând însă dela marea răspundere ce cade pe fiecare deputat sinodal la Sinoadele eparhiale ordinare pentru hotărârile ce să aduc; apoi cu atât mai mare e această răspundere acum când e vorba a-ș da votul pentru celce

va fi păstorul suprem al turmei cuvântătoare, pe care s'o conducă la fericire vremelnică și vecinică.

De aceea nu interese, nici simpatii personale vor fi motorul când deputații își vor da votul pentru unul sau altul pe care-l află vrednic să pună pe cap mitra arhierescă.

Calitățile morale și intelectuale ale persoanei ce va fi chemată să păstorească această dieceză vor fi chezașia prosperării, a bunei ordine, disciplinei, cinstei și corectității pe terenul bisericesc, școlar și fundațional.

După aceste premise dăm în liniamente generale cursul actului de alegere al Episcopului diecezan.

Actul alegerii.

Cu hârtia Venerabilului Conzistoriu diecezan din 13 Iunie Nr. 3350 B ex. 1909 deputații sinodali au fost convocați în sesiune extraordinară, iar I. P. S. Dl Mitropolit *Ioan Meșianu* a numit mandatar mitropolitan pentru conducerea actului electoral pe I. P. C. Sa părintele arhimandrit *Filaret Musta*.

Încă Duminecă dimineața, în 28 I. c., sosiseră aici mai mulți deputați sinodali îndeosebi din motivul, că unii fiind și asesori conzistoriali, au luat parte la ședința Conzistorului plenar ținută în acea zi la 3 ore d. a.

La 7 ore, conform prescrișelor Statutului organic, s'a ținut priveghere, la care a serbat I. P. C. Sa părintele arhimandrit *Filaret Musta* azistat de protosinghelii Dr. Iosif Tr. Badescu, Dr. Iosif Olariu, de preoții Spiridon Șandru, Ioanichie Neagoe și de diaconul Gheorghe Joandrea. Deputații sinodali și public număros au laut parte la această slujbă dumnezească.

Duminecă la 9^{1/2} ore a. m. s'a început s. liturgie oficiată de I. P. C. părintele arhimandrit, protosinghelii din loc, protopresbiterii Ale-

xandru Popovici și Traian Oprea, diaconul G. Joandrea.

După terminarea s. liturgii și chemarea s. Duh s'a făcut parastas pentru odihna sufletului marelui mitropolit *Andrei Șaguna* și măcenatului *Emanuil Gozdu*. Apoi urmează deschiderea sinodului eparhial extraordinar din partea mandatarului mitropolitan, I. P. C. părintele arhimandrit și vicar episcopesc *Filaret Musta*, care a fost adus de o deputație sinodală de 5 membrii în catedrală.

Deschiderea sinodului să face că biroul să provoacă a-ș ocupa locul după ce să întregise prin alegerea Dlui Dr. Iosif Popovici. Apoi I. P. C. Sa părintele arhimandrit cetește următoarea vorbire:

Venerabile Sinod!

Mult Stimaiilor Domni Deputați!

Cu literele conzistoriale ddto 13 Iunie a. c. Nr. 3350 B s'a convocat cu observarea dispozițiunii cuprinsă în § 98 din Statutul organic, acest Venerabil Sinod extraordinar pe ziua de astăzi, adică pe sărbătoarea Sântilor Apostoli Petru și Pavel, pentru alegerea de Episcop al Eparhiei Caransebeșului.

Acest Sinod extraordinar s'a convocat pentru aceea, căci, precum s'a arătat și în convocatoriu, Înalt Prea Sântia Sa Domnul Arhiepiscop și Mitropolit cu literele sale ddto 31 Martie a. c. Nr. 106 Mitr. a comunicat Conzistorului diecezan, că Majestatea Sa ces. și apostolică regească n'a aflat de bine să confirme alegerea de episcop efectuită în Sinodul eparhial electoral celebrat în 21 Septembrie stilul vechi 1908.

Iară cu literele sale ddto 11/24 Mai a. c. Nr. 153 M. Înalt Prea Sântitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit pe baza §-lui 99 din Statutul organic a delegat neînsemnata mea persoană ca mandatar metropolitan pentru conducerea acestui Sinod electoral, autorizându-mă a îndeplini toate agendele prescise în Statutul organic și împreunate cu acest mandat.

În această calitate am deci onoarea Domnilor deputați, să ocup scaunul presidial pentru a conduce Sinodul eparhial electoral întrunit astăzi.

Domnilor deputați!

Nici cea mai ideală organizațiune nu va corespunde scopului, dacă ea nu este respectată de membrii respectivei organizațiuni, sau chiar dacă ea este subminată de unul sau de altul din sânul organizmului respectiv. Fie aceasta organizație de stat, fie bisericască, fie organizație de natură privată. Noi sântem fericiți a avea o organizație bisericască ideală, grație ostenelelor uriașe ale fericiților noștri înaintași. Și pentru că așa este, datorință avem să o respectăm și toate afacerile noastre bisericăști să le întocmim și îndreptăm între marginile organizmului nostru ideal bisericesc. Nimene să nu caute a depăși aceste margini, căci se face vinovat înaintea lui Dumnezeu, în

înaintea fericiților noștri înaintași și înaintea următorilor noștri. Cu atât mai vinovat se face acela, carele pune mâna a clătina fundamentul, pe carele este întocmită clădirea noastră constituțională bisericască.

Sânt necesitat să accentuez acestea, Domnilor deputați, cu deosebire, pentru că ușor este a strica, dară foarte greu a repara stricăciunea cauzată și pentru că cu deosebire în momente însemnate pentru biserică noastră trebuie să fim conștii despre aceea, cu ce datorim constituționalismului nostru bisericesc, înaintașilor noștri și nouă înșine.

Fiecare membru al bisericii are între marginile constituțiunii noastre bisericăști drepturi și datorințe, dela cel mai mic până la cel mai mare. Drepturile trebuie exercitate astfel ca să nu vătămăm, să nu slăbim clădirea noastră constituțională, să nu aducem vătămare legii noastre fundamentale, iar datorințele astfel ca să întărim această clădire constituțională; biserică și instituțiunile ei, stând neclătiți pe legea noastră fundamentală.

Dela aceste vederi purcezând, Domnilor deputați, fie-mi permis să-mi exprim convingerea că DVoastră la actul momentos, ce ne stă înainte, sunteți conduși de înțelepciune și de conștiința datorinței față de biserică, și în această convingere cerând binecuvântarea lui Dumnezeu asupra DVoastră, declar sinodul eparhial electoral de deschis!

Vii aplauze de „Să trăească“ au însoțit această vorbire cetită cu mult sentiment.

Spre a constata de e capabil sinodul să aducă hotărâri valide să cetește numele deputaților și răspund 57 deputați; președintele enunță că sinodul își poate începe lucrările pentru care a fost convocat. Să purcede apoi la verificarea deputaților sinodali aleși supletor: în cercul Teregova și Bozovici (doi deputați preoțești), în cercul Lugojului (un deputat mirenesc), în cercul Jebelului (un deputat preoțesc și doi deputați mirenești); tot așa să verifice deputații mirenești din cercul Zgribesti, iar verificarea celor doi deputați mirenești din cercul Sasca să transpune sinodului eparhial ordinar, deoarece contra acestor alegeri au încurs proteste.

După terminarea acestor acte să intră în propriul act de alegere alegându-să doi bărbați de încredere: Escelența Sa Domnul mareșal campestru N. Cena și protopreshiterul Orșovei Mihail Popoviciu.

La apelul nominal înainte de votare răspund 57 deputați.

Să începe votarea.

P. C. Sa părintele Dr. Iosif Tr. Badescu a primit 32 voturi, Dr. Iosif Olariu 22 voturi, iar o bilă e albă; cei doi candidați n'au votat.

Înaltul Presidiu proclamă ales episcop pe Prea Cuvioșia protosinghelul Dr. Iosif Traian Badescu, care într'o vorbire bine simțită espune că în lucrarea sa totdeauna a fost condus de

principiile bisericii și că și de aci înainte își va încorda toate puterile spre înflorirea neamului și a bisericii.

Să iau măsurile pentru autenticarea protocolului sinodului eparhial extraordinar.

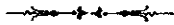
Să nădăjduim că această alegere va primi aprobarea prea înaltă.

Date din viața nou alesului episcop.

Dr. Traian Badescu s'a născut în anul 1858 în comuna Șopotul-vechiu, în valea Almăjului, unde tatăl său Iosif a funcționat ca învățător, iar mai târziu ca preot. Școala românească a învățat-o în comuna natală. Studiile gimnaziale le-a urmat în Caransebeș, în Lugoj și în Seghedin, unde a depus și examenul de maturitate. S'a înscris la universitatea din Pesta la filozofie. După un an trece la drepturi și absolvă drepturile în anul 1884.

Atunci a intrat în serviciul statului, însă vocațiunea îl face să se retragă de sgomotul lumii și să se dedice bisericii. Fericitul episcop Ioan Popasu îl trimite la Cernăuț, unde în anul 1889 ia doctoratul în teologie. În acelaș an intră în serviciul diecezei noastre. În 1890 e hirotonit întru protodiacon, iar în 6 Ianuarie 1899 (Botezul Domnului) întru presbiter. În 1902 intră în tagma monahală primind numele iubitului său părinte Iosif, iar în anul 1903, a treia zi de Paști episcopul Nicolae Popea îl hirotesesește întru protosincol.

În cursul morbului îndelungat și după moartea fiertatului referent la senatul școlar Ioan Ionașiu, a împlinit și agendele senatului școlar cu mult succes, fiind pe lângă aceea totodată și ajutor în senatul bisericesc, la care senat sinodul eparhial din anul 1903 l-a ales definitiv al doilea referent. În calitatea aceasta este activ astăzi.

Înmormântarea pâr. Ioan Hora din Satumic

Vineri, în 17 Iunie, c. st. v. am petrecut la cele eterne pe vrednicul și de toți iubitul paroh al comunei Satumic, *Ioan Hora*. Cu el s'a stins unul din tipurile acelor preoți bătrâni, ce întrunea întru sine toate însușirile adevăratului preot ortodox! Blandeța, sinceritatea, modestia, caracterul ferm, râvna spre muncă, dragostea de neam și biserică, spiritul de abnegație, puritanism în morală, promptitudine întru împlinirea datorinței: iată cununa de vârtuți, ce l'a împodobit până la sfârșitul vieții sale pe acest *nestor* al preoțimei!

Răposatul în Domnul s'a născut în 24 Iunie 1823 în comuna Satumic. Tatăl său Ioan iar a fost preot aici. După terminarea școalelor elementare absolvă cu bun succes trei clase gimnaziale în Lugoj, se înscrie apoi în anul 1841 la cursurile teologice din Arad, pe care le termină cu rezultat eminent în anul 1844.

Aici a avut de profesori pe frații *Patrichie* și *Ghedeon Popescu*, bărbați luminați pe acel timp. Mai ales cel dintâi era considerat de „bărbatul doririlor“ noastre.

La anul 1845 episcopul S. Popovici — român de neam și lege — îl hirotonește de presbiter pentru comuna mică, dar vrednică Satumic din tractul protopresbiteral al Lugojului. De atunci și până în ceasul morții servi el cu credință, cu dragoste și cu nădejdea întru înflorirea neamului și a bisericii sale — timp de 64 de ani — la altarul Domnului din comuna lui încredințată.

Cu mai puțină carte, dar cu mai multă omenie, mai puțin sfătos, dar cu mai mult dor de muncă, răposatul în Domnul servi bisericii sub patru episcopi și tot atâția protopresbiteri. Superioritățile bisericesti pentru conștiințioasa împlinire a datorinței sale îl distinseră cu laudatorii și în timpul din urmă cu brâu roșu. Avea mare dragoste spre învățatură. Dovadă frumoasa lui bibliotecă, unde să pot afla și cele mai rari opuri de valoare. În anii din urmă cu sânguință și cruțare a pus bază unui fond pentru zidirea unei biserici nouă. Biserica e aproape gata. Nu i-a fost dat să-și vadă opera împlinită. A trăit 86 de ani.

Înmormântarea i-s'a făcut într'un mod vrednic de activitatea lui îndelungată. După terminarea sfintei liturgii într'o casă de rugăciune, P. O. D. *Dr. George Popoviciu*, protopresbiterul tractului, celebrează progrebarea preoților mireni, azistat de preoții *Nic. Birescu* (Lugoj), *Ioan Jurca* (Dagomirești), *Ioan Dănciu* (Satumic), *Dim. Soceneanțu* (Lugoj), *Dim. Lupea* (Jena), *Cornel Biro* (Hîrendești) și de diaconul-inv. *George Joandrea* din Lugoj. Răspunsurile au fost executate doios de cătră corul bisericesc condus de inv. local *Ioan Sârbu*. La sfârșit protopresbiterul ține o pătrunzătoare vorbire panegirică în fața numărösului public din loc și jur.

Odihnească în pace, căci mare i-a fost inima și multă i-a fost munca dezvoltată în frumoasa lui viață pentru neam și lege!

G. J.

Mulțămită publică

În numele comitetului și a epitropiei parohiale — și pe această cale aducem mulțumite bunilor credincioși, cari la „Colecta“ întreprinsă de subscrisul pentru procurarea unui „Baldachin“ pe seama s. biserici, — au binevoit a contribui, și adevă: *Ioan Popovici*, preot 25 cor.; *Nistor Popovici*, învățător pens. 25 cor.; *Alexe Țigris*, jude com. 10 cor.; *Ioan Miklósy*, învățător 10 cor.; *Stefan Țigris* 10 cor.; *Nistor Lucaci* 10 cor.; *Ilie Lucaci* 10 cor.; *Trăilă Bistrean* 10 cor.; *Todor Sârbu* 10 cor.; *Manolea Gavrilă* 10 cor.; *Nicolae Cîvic* Nr. 82. 10 cor.; *Trandafir Mihoc* 10 cor.; *Moise Țigris* 10 cor.; *Moise Mihoc* 10 cor.; *Samsfir Țigris* 10 cor.; *Trandafir Țigris* 10 cor.; *Eftimie Răduți* 10 cor.; *Nicolae Rovila* 10 cor.; *Matei Gavrilă* 10 cor.; *Samsfir Puraci* 10 cor.; *Toma Sârbu* 10 cor.;

Moise Borlovan 10 cor.; *Ilie Ambruș* Nr. 131. 10 cor.; *Elena Lapaduș* 10 cor.; *Eftimie Lapaduș*, preot 10 cor.; *Elisaveta Popovici* 10 cor.; *Măria Cucu* 10 cor.; *Marioara Popovici* 10 cor.: Suma 310 cor.

Totodată aducem mulțămite tuturor bunilor credincioși, cari la „Colecta” întreprinsă de subscrisul în anul 1908 — pentru procurarea unui ornat complet — au cotribuit cu 260 de coroane.

Preabunul Părinte ceresc, dătătorul tuturor bunătaților, prin revărsarea darurilor sale cerești să răsplătească jertfa credincioșilor săi.

Iaz în 28 Mai 1909.

Ioan Popovici
preot ort. român

Știri

Înștiințare. Din cauza alegerii de episcop numărul de față apare azi Marți, nu la termenul regulat.

Examenale de cursuri la institutul pedagogic s'au ținut: Luni în 15 și Joi în 18 l. c.; iar la institutul teologic: Vineri în 19 și Sâmbătă în 20 l. c. La institutul pedagogic s'au promovat 13 elevi, 3 elevi au să emendeze în luna Septemvrie; la institutul teologic s'au promovat 26 elevi, iar 3 elevi emendează la începutul anului școlar viitor.

Încheierea anului școlar la institutul teologic și pedagogic din loc a avut loc Duminică în 21 l. c. S. Liturgie a săvârșit-o directorul institutului *Dr. Iosif Olariu* asistat de profesorul de cântarea bisericească *George Petrescu* și de preotul local *George Buru*; iar la fine s'a adăus rugăciunea de mulțămită.

După sfârșitul slujbii dumnezeiești corul profesoral și elevii s'au adunat în sala mare a institutului, unde s'a cântat o cântare, apoi directorul ține alocuțiune elevilor arătându-le cum cu credință, nădejde și dragoste să-și iubească limba și legea; și spune ce datorii au de împlinit elevii cari vor veni în Septemvrie să se înscrie în institutul diecezan. Urmează altă cântare. Corul elevilor, condus de prof. *Antonie Sequens*, a cântat precis și cu mult sentiment. Între oaspeți am remarcat special pe *Prea On. Domn protopresbiter din loc Andreiu Ghidiu*, care și în calitate de comisar la examenele dela institutul teologic a dovedit mult interes față de mersul învățământului.

Așa s'au încheiat anul școlar, iar profesori și elevi și-au luat rămas bun pe 2 luni dela locul unde au muncit 10 luni cu multă stăruință și dragoste ca niște propagatori ai culturii în mijlocul poporului nostru.

Examen de maturitate la școala comercială din Brașov a deșus dșoara *Lucia Lepa*, fca dlui *Petru Lepa*, conducătorul Severinenii în loc. Dșoara Lepa este întâia româncă care a făcut acest examen la școalele din Brașov. Felicitări.

Anchetă școlară. Pentru revizuirea planului de învățământ al școalelor populare și conformarea lui cu art. de lege XXVII din 1907 Conzistoriul mitropolitan a constituit ancheta, care s'a întrunit în Arad la 26. 27. l. c. Membrii anchetei sânt: din dieceza Aradului: *Protosinghelul Roman Ciorogariu* ca președinte, prof. *Dr. Petru Piposș* și învățătorii *Iosif Moldovan*, *Iuliu Groșorean*; din Archidieceză: *protopresbiterul Dr. Ioan Stroia*, ases. conzistorial *Lazar Tritean*, învățătorul *Candid Pop*; din dieceza Caransebeșului: *Dr. Iosif Olariu*, prof. *Cornel Sânjoan* și învățătorul *Petru Bandu*.

Adunarea generală a Asociațiunii să va ținea la 12, 13 Octomvrie nou în Sibiu.

Explorarea polului nordic cu balonul lui *Zeppelin*. Să vestește că se ocupă unii a face expediție la polul nordic supt conducerea lui *Zeppelin* și *Herrgessel*. Împăratul *Wilhelm* ar fi acordat acestei întreprinderi protectoratului său.

Inventatorii paratrâsnetului. În Franța s'a format un comitet pentru ridicarea unui moment fizicianului *Iacob de Romias*,

care ar fi adevăratul inventator al paratrâsnetului nu *Benjamin Franklin*. E firesc că savanții din America sânt supărați rău că Francezii le iau ceva din strălucire. Dar supărarea n'are loc, căci nici unul din acești doi învățați nu pot să-și revendice dreptul de prioritate, deoarece numismații cunosc o mulțime de monede vechi (chiar în sec. II a. Cr.), pe care templele au paratrâsnet; templul lui *Solomon* încă să fie avut. Dar afară de Egipțeni și Iudei paratrâsnetul e cunoscut și de Indiani. Paratrâsnetul avea forma unui paloș cu tăișul în sus.

Perfecționarea telefonului. Să anunță că frații *Andersen* din *Copenhaga* au inventat un aparat, cu care persoanele care vorbesc la telefon se și văd la distanță orcât de mare.

Necrolog. *Lucreția Musta* născ. *Martinovici*, după lungi și grele suferințe, a încetat din viață în 20 Iunie v. (3 Iulie n.) 1909, la 7 1/2 ore sara în al 51. an al vieții și în al 28 al fericitei căsătorii. Rămășițele pământești au fost depuse apre vecinică odihnă Marți în 23 Iunie v. (6 Iulie n.) la orele 1 după amezai în cimiterul gr. ort. rom. din *Glimboca*.

Căile, pe care să pot împăca cei încăpăținați*. În dieta, ținută la 1530, în *Augsburg* pentru împăcarea popiștilor cu luteranii, episcopul din *Salzburg* a făcut memorabila propunere: „Pentru a face pace între dâșii, ar fi patru căi și mijloace, și adecă: 1. să cedeze luteranii, dar aceștia zic că nu pot; 2. sau să cedeze papiștii, dar aceștia nu voesc; 3. să constrângem cu puterea pe unii să cedeze: Aceasta ar produce o neîndestulare și am da anză la o revoltă. Deci nu ne rămâne alta decât a 4° cale și adecă, să-i lăsăm să se lupte și să se învingă singuri unii pe alții și atunci vom vedea care pe care poate băga în buzunar”.

Prezența de spirit*. Țarul *Nicolae I.* avea obiceiul a eși desdedimineață la preumblare. Într'una din zile întâlnește pe stradă pe un oficer întorcând dela un chef în nerândueala cea mai mare. Oficerul cunoscându-l de departe și voind a scăpa din fața lui, o ia la grăbite pe o stradă lăaturalnică. Țarul după el. Într'aceasta oficerul își aduce în ordine vestimintele îmbumbându-se și văzând, că nu poate scăpa, stă pe loc și îi face onorul. Țarul îi zice: „Tu... tu... ce ai face tu de ai fi tu țărul acum”? Oficerul fără a-și perde curajul îi zice: „Eu aș scuipa în față un astfel de porc și nu i-aș face nimic”. Cu aceste cuvinte l-a muiat încât i-a strigat numai: „În arest!” Oficerul salută și pleacă treaz, ca și când nu ar fi beut nimic și ar fi durmit toată noaptea. Țarul s'a înformat apoi despre respectivul și aflând că e om isteț l-a atras în jurul său și l-a avanțat apoi la înalt grad militar.

Bibliografie

„**Amorul veghează**” între publicațiile apărute săptămâna aceasta, una care va avea un deosebit succes e, desigur, scânteetoarea piesă a d-lor de *Caillavet* și *Robert de Fliers*: „**Amorul veghează**” apărută în No. 463 al „*Bibliotecii pentru toți*”. Această piesă în care strălucirea și fineța dialogului se împerechează de minune c'o foarte temeinică cunoaștere a sufletului femeii, s'a jucat după cum se știe, cu mult succes pe scena teatrului Național, în stagiunea trecută. „**Amorul veghează**” a avut cinstea să fie primită în repertoriul Comediei franceze și a făcut serie pe scena celui mai mare teatru al Franței. În românește „**Amorul veghează**” ne e redat de cunoscutul poet d. *Anghel* căruia nu i-a fost greu de sigur, se dea piesei autorilor francezi haina literară la care ne

* Trimise de preotul *N. Jurca* din *Cireș*.

puteam aștepta de la recunoscutul d-sale talent. „Biblioteca pentru toți“ a făcut o alegere din cele mai nimerite punând la dispoziția tuturor pe suma de 30 de bani, o operă atât de plăcută cum e „Amorul veghiata“. Se află de vânzare la mai toate librăriile din țară, catalogul complet al acestei Bibliotecii a se cere la Libraria Editoare Leon Alcalay, București.

*

„Luceafărul“ Nr. 13 are următorul Sumar: Titu Maiorescu, Eminescu. M. Eminescu, Dintre sute de catarge (poezie). I. L. Caragiale, În Nirvana. I. Borcia „Floare albastră“ (poezie). Maria Cuișan, Mihail Eminescu (poezie). Al. Vlahuță, Amintiri despre Eminescu. Al. Ciura, Geneza unei critici. Veronica Micle, Lui Eminescu (poezie). Ecaterina Pitiș, Cântecul frunzelor (poezie). M. Eminescu și I. L. Caragiale, Fragmente. Em. Gârleanu, Ioan Creangă și M. Eminescu. E. Hodoș, Frunze, flori și codru. Ioan Slavici, Eminescu Omul. I. Borcia, Cuvânt ocazional în amintirea lui Eminescu. Cronică: Comemorarea lui Eminescu. Din viața lui Eminescu „Poporanismul“ lui Eminescu. † Dr. Aurel Mureșianu. Sesiunea generală a Academiei române. Noul membri ai Academiei române. „Șezătoarea“ la Cernăuți, în Bucovina. Statuie lui Ion Creangă. Știri. — Poșta Redacției. — Poșta Administrației. Ilustrațiuni: M. Eminescu la 1880—1883. Mama și sora lui Eminescu. Carte dăruită prietenului său Creangă. Ultima fotografie a lui Eminescu (1887—1888). Mormântul lui Eminescu (Cimitirul Bellu, București). Eminescu la 1884—5. M. Eminescu. Gh. Eminovici. Dr. A. Murășianu.

Licitațiune minuendă

Pe baza încuviințării Ven. Conzistoriu dto se escie licitațiune minuendă pentru zidirea de nou a salei de învățământ confesional gr. or. rom. din **Curtea**, protopopiatul Făgetului, cu prețul de exclamare, 4546 coroane 11 fil. în care sumă se cuprinde și materialul întreg dimpreună cu zilerii.

Licitațiunea se va ținea în 5/18 Iulie 1909. la 2 ore p. m. în școala confesională română din loc.

Reflectanții vor depune, ca vadiu 10% din prețul de exclamare înainte de începerea licitațiunei.

Planul, specificațiunea de măsuri și spese se pot vedea ori și când la presidiul comitetului parohial.

Întreprinzătorul este îndatorat a plăti arhitectului pentru plan și specificațiunea de spese 50 coroane.

Participanții la licitațiune nu au dreptul a pretinde diurne sau spese de călătorie.

Curtea, din ședința com. parohial ținută la 4 Iulie n. 1909.

1—3 [6]

Comitetul parohial.

Pe baza încuviințării Ven. Conzistoriu diecezan dto 18 Iunie 1909 Nr. 3885 ex 1909 să escie licitațiune minuendă pentru renovarea sfintei biserici, și adecă: facerea ceriului, facerea ferestrelor, văruierea din lăuntru și afară a sfintei biserici, din comuna **Jamul mic**.

Prețul de exclamare este 2403 cor. 28 fil.

Licitațiunea se va ținea după expirarea de 30 zile dela publicare, va să zică în Dumineca proximă acesteia, adecă în 9 August st. v. la 11 ore în școala din loc.

Întreprinzătorii au să depună vadiul de 10% în bani gata.

Participanții la licitațiune nu au a pretinde nici o diurnă. Specificațiunea de măsuri și spese precum și condițiunile de licitație să pot vedea la oficiul parohial din loc.

Jamul mic din ședința comitetului parohial gr. or. rom. ținută în 24 Iunie 1909. 1—3 [7]

Comitetul parohial.

În conștelegere cu mine: *Traian Oprca*, protopresbiter.

Concurs

Pentru întregirea definitivă a posturilor de *învățători* la școlile confesionale gr. or. rom. din **Bichigi, Brănesci, Bucoveți, Gladna-română, Fărășesci și Petroasa**.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt:

I. Bichigi

1. Salar în bani gata 600 cor.
2. Pentru conferință 12 cor.
3. Pentru adunarea generală 20 cor.
4. Pentru scripturistică 6 cor.
5. Pentru lemne 120 cor., pe seama învățătorului 80 cor. și pe seama școlai 40 cor. Lemnele va avea să le aducă învățătorul pe spesele sale.
6. Dela înmormântări, unde va fi poftit 1 cor., iar cu liturgie 2 cor.
7. Locuință liberă în edificiul școlai cu grădină de 800 □ stângeni.

II. Brănesci

1. Salar în bani gata 600 cor.
2. Pentru conferință 20 cor.
3. Pentru scripturistică 16 cor.
4. Pentru lemne 66 cor. 40 fil., pe seama învățătorului 36 cor. 40 fil. și pe seama școlai 30 cor.
5. Pentru servitorul școlai 24 cor.
6. Locuință liberă cu grădină de ¼ juger.

III. Bucoveți

1. Salar în bani gata 464 cor.
2. 9 Hl. grân, 9 Hl. cucuruz.
3. Pentru conferință 20 cor.
4. Pentru scripturistică 16 cor.
5. Pentru adunarea generală 20 cor.
6. Pentru lemne 64 cor., pe seama învățătorului 40 cor. și pe seama școlai 24 cor.
7. Două jugere livadă.
8. Locuință liberă cu grădină de 1 juger.
9. Dela înmormântări unde va fi chemat 80 fil., cu liturgie 2 cor.

IV. Fărășesci

1. Salar în bani gata 600 cor.
2. Pentru conferință 16 cor.
3. Pentru scripturistică 10 cor.
4. Pentru servitorul școlai 16 cor.
5. Pentru lemne 64 cor., pe seama învățătorului 34 cor. și pe seama școlai 30 cor.
6. Dela înmormântări unde va fi poftit 40 fil., cu liturgie 1 cor.
7. Locuință liberă în edificiul școlai de sub Nr. 17 cu grădină de 800 □ stângeni.
8. Un juger de pământ estravilan.

V. Gladna-română

1. Salar în bani gata 1000 cor.
2. Pentru conferință 16 cor.
3. Pentru adunarea generală 20 cor.
4. Pentru scripturistică 12 cor.
5. Dela înmormântări, unde va fi poftit 40 fil., iar cu liturgie 1 cor.
6. Lemne 30 metri, pe seama învățătorului 15 și pe seama școlai 15 metri.
7. Locuință liberă în edificiul școlai cu grădină de ½ juger.

VI. Petroasa

1. Salar în bani gata 440 cor.
2. Pentru conferință 12 cor.

3. Pentru scripturistică 12 cor.

4. Pentru lemne 34 cor., pe seama învățătorului 17 cor. și pe seama școalei 17 cor.

5. Locuință liberă în edificiul școalei cu grădină de $\frac{1}{2}$ juger.

6. Un jumătate juger fânaș în hotarul comunei.

Emolumentele acestea se vor da învățătorului ales în comuna Bichigi numai până la finea anului 1909. Cu începerea dela 1 Ianuarie 1910 comuna aceasta va ridica salarul învățătoresc la 1000 cor.

Alesul învățător este îndatorat a purta cantoratul în sf. biserică și afară de biserică, a purta scripturistica în comitetul și sinodul parohial și a compune sociofile cultului și ale bisericii.

Pentru serviciile prestate înainte de ocuparea vreunui din aceste posturi, comuna nu acordă alesului nici un fel de emolument decât cele indicate aici.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne petițiile instruite conform normelor din vigoare în termenul deschis la Oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului Făget.

Comitetul parohial dorește ca recurenții să se prezinte în vre-o Duminică sau sărbătoare în sf. biserică a respectivei comune, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic, dar nu în ziua de alegere.

Făget în 22 Iunie 1909.

1—3 [29]

În conțelegere cu comitetele parohiale

Sebastian Olariu m. p. protopresbiter tractual.

Pe baza ordinațiunii Venerabilului Conzistoriu diecezan dtdo 28 Aprilie a. c. Nr. 2275 Șc se escrie concurs pentru ocuparea postului de învățător la școala gr. or. română din Agadici, protopresbiteratul Oraviței cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia diecezană” cu următoarele

Emolumente :

1. Salar în bani gata 600 cor.

2. 16 metri lemne, (8 metri pentru învățător și 8 metri pentru sala de propunere) 96 cor.

3. Paușal pentru scripturistică 10 cor.

4. Spese pentru conferință și adunare 16 cor.

5. Cortel natural cu grădină.

6. Pentru curatorul școalei 24 cor.

7. Două jugere de pământ arător și un juger estravilan, după care alesul are să plătească toate dările racerute.

8. Dela înmormântări unde va fi poftit 80 fil.

Se observă că comuna bisericască asigură alesului învățător urcarea salarului la suma minimală de 1000 cor. precum și ulterioarele cvinvenale conform dispozițiilor cuprinse în § 2. și 3 al art. de lege XXVII. din anul 1907 cu începere dela 1 Iulie 1910.

Alesul învățător este îndatorat a purta cantoratul în și afară de biserică, a instrua tinerimea școlară în cântarea bisericască. Este îndatorat a purta scripturistica ca notar al comitetului și sinodului parohial, să compună sociofile bisericii și ale cultului, fără nici o altă remunerațiune.

Pentru serviciile prestate în alte comune comuna bisericască nu acordă nici un emolument.

Recurenții au a-și subșterne recursese lôr Prea Onorâtului Oficiu protopresbiteral din Oravița-montană, fiind adresate comitetului parohial din Agadici. Concurenții au a se prezenta, dar numai odată — în vre-o Duminică ori sărbătoare, în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântare, dar nicidecum în ziua alegerii.

Agadici în 28 Iunie 1909.

1—3 [30]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pe baza ordinațiunii Venerabilului Conzistoriu diecezan dtdo 12 Ianuarie 1909, se escrie concurs pentru parohia de clasa I. din comuna Sacoșul-unguresc devenită în vacanță, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia diecezană”, pe lângă următoarele emolumente :

1. Una și jumătate sesiune parohială constătătoare din 46 jugere de pământ.

2. Birul 15 oche de cucuruz dela fiecare casă și stola uzuată.

Doritorii de a ocupa această parohie sunt avizați — recursese lor provăzute cu documentele racerute și adresate câtră comitetul parohial din loc. — să le subștearnă Prea Onorâtului Oficiu protopresbiteral gr. or. român din Buziaș în termenul indicat; având, cu prealabila încunoștințare a Prea Onorâtului Domn protopresbiter tractual, a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în sfânta biserică pentru a-și dovedi dexteritatea în serviciul divin și oratorie.

Din ședința comitetului parohial gr. or. român din Sacoșul-unguresc ținută în 18 Ianuarie 1909.

1—3 [31]

Aureliu Maghețiu m. p.

Georgiu Maghețiu m. p.

președinte

notar

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Pentru întregirea definitivă a postului de învățător la școala confesională gr. or. română din Zorlențu-mare se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia diecezană”.

Emolumentele :

1. Salar în bani 600 coroane.

2. Pentru lemne pe sama învățătorului 124 coroane.

3. Pentru lemne pe sama încălzirii salei de învățământ 72 coroane.

4. Diurne pentru conferințe și adunarea generală 50 coroane.

5. Pentru scripturistică 20 coroane.

6. Pentru curățirea și încălzirea școalei 30 coroane.

7. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 coroaună.

Cortel în edificiul școlar cu două chilii, culină și cămară, grajdii și șopru pentru lemne, grădină pentru legume de $\frac{1}{4}$ jugher și 1 jugher pământ estravilan.

Alegândul învățător e îndatorat, pe lângă propunerea obiectelor de învățământ în școală, a conduce corul vocal bisericesc și a purta cantoratul în biserică.

Recurenții au a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în sfânta biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare și în tipic.

Pentru servicii prestate în alte comune nu să acordă nici un emolument.

Zorlențu mare, din ședința comitetului parohial, ținută în 7 Iunie 1909.

2—3 [28]

Nicolae Găvrilă m. p.

Antonie Atnagea m. p.

notar adhoc

președinte

În conțelegere cu Oficiul protopresbiteral.

Pe baza decisului Ven. Conzistoriu diecezan dtdo. 15 Noemvrie 1908 Nr. 5523 B. ex. 1908 să escrie concurs pentru alegerea unui capelan pe lângă neputinciosul paroh Terențiu Bota la parohia de clasa III-a din Jamul-mic, protopresbiteratul Vârșețului, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia diecezană”.

Emolumentele sânt :

1. $\frac{1}{3}$ parte din sesiunea parohială constătătoare din 30 jugh. pământ arător.

2. $\frac{1}{3}$ parte din stolă.

3. $\frac{1}{3}$ parte din birul parohial.

Doritorii de a ocupa acest post, să-și trimită recursese instruite conform „Stat. organic și a Regulamentului pentru parohii, adresate Com. parohial gr. or. rom. din Jamu-mic — Prea On. Domn protopresbiter Traian Oprea în Vârșeț.

Recurenții au să se prezinte în vre-o Duminică sau sărbătoare în sfânta biserică spre a-și arăta dexteritatea în cele bisericesti, cu prealabila învoire a D-lui protopresbiter tractual; însă nicidecum în ziua de alegere.

Jamul-mic din ședința comitetului parohial ținută la 10 Maiu 1909.

3—3 [25]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine. Traian Oprea protopresbiter.

Pentru întregirea definitivă a postului de *învățător* la școala confesională gr. or. română din **Dragomirești**, protopresbiteratul Lugoșului, să scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecezană“.

Emolumente :

1. Salar în bani gata 600 cor.
2. Pentru conferință 10 cor.
3. Pentru scripturistică 14 cor.
4. Pentru lemne pe seama învățătorului 89 cor. 60 fil. plus adusul 32 cor.
5. Pentru lemne pe seama școlii 89 cor. 60 fil. plus adusul 32 cor.
6. Pentru servitorul școlii 20 cor.
7. Pentru compunerea socoșilor școlii și bisericii 10 cor.
8. Dela înmormântări unde va fi pofțit 1 cor.
9. Locuință liberă în edificiul școlii nouă cu grădină de 800 □ stângaeni; apoi un juger de pământ arători, având învățătorul a solvi contribuția.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne petițiunile conform normelor din vigoare, la Oficiul protopresbiteral al tractului Lugoș, și a se prezenta în vreo Duminică sau sârbătoare în sf. biserică spre a-și arăta dexteritatea în tipic și cântare.

Pentru alte servicii prestate, înainte de ocuparea acestui post, comuna nu acordă nici un emolument.

Dragomirești din ședința comitetului, ținută la 20 Iulie 1908 st. v. 3—3 [26]

Comitetul parohial.

In conșlegere cu Oficiul protopresbiteral.

Pentru ocuparea postului de *învățător* devenit vacant la școala confesională ort. rom. din comuna **Ferendia**, protopresbiteratul Vârșăș, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele :

1. Salar 600 cor.
2. Pentru cvartir până se va zidi 100 cor. și grădina de legumi în natură.
3. Pentru lemne 84 cor.
4. Pentru scripturistică 20 cor.
5. Pentru conferințe învățătoresci 20 cor.
6. Dela înmormântări unde va fi pofțit 1 cor.

Cu 1 Iulie 1910 să va întregi dotațiunea învățătorescă împreună cu acest post conform art. de lege XXVII din 1907.

Alesul învățătorii este îndatorat a instrua în clasele unde va fi designat, — a purta cantoratul în și afară de biserică, — a purta scripturistica comitetului și sinodului parohial și a compune socoata cultului.

Sservicii prestate în alte comune nu să iau în considerare la întregirea cuincuenalor.

Doritorii de a ocupa acest post au a-se prezenta în biserică în o Duminică sau sârbătoare, și recerșele instruate cu documentele recerșute, — adresate comitetului, — să le înainteze Oficiului protopresbiteral al Vârșășului în Vârșăș.

Pentru comitetul parohial :

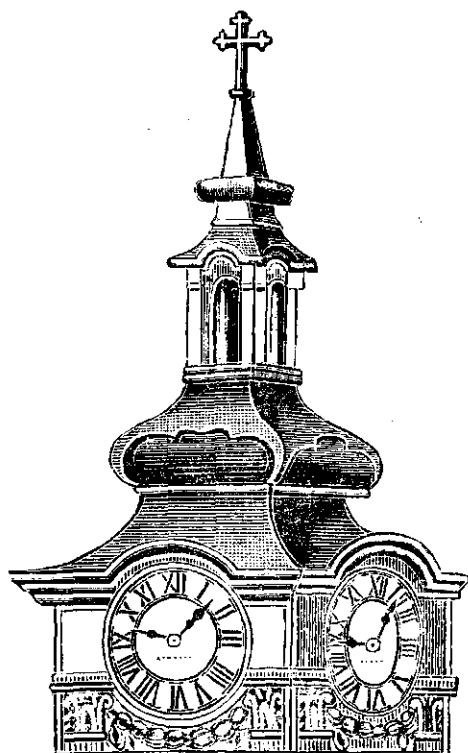
3—3 [27]

Luca Lazarescu

președ. comit.

George Olde

notar.

In conșlegere cu mine : *Traian Oprea*, protopresbiter

OROLOAGE

pentru turnuri bisericesti

in executare solidă precum și reparatura acestora prevede sub garanție

Friederic Grochowina

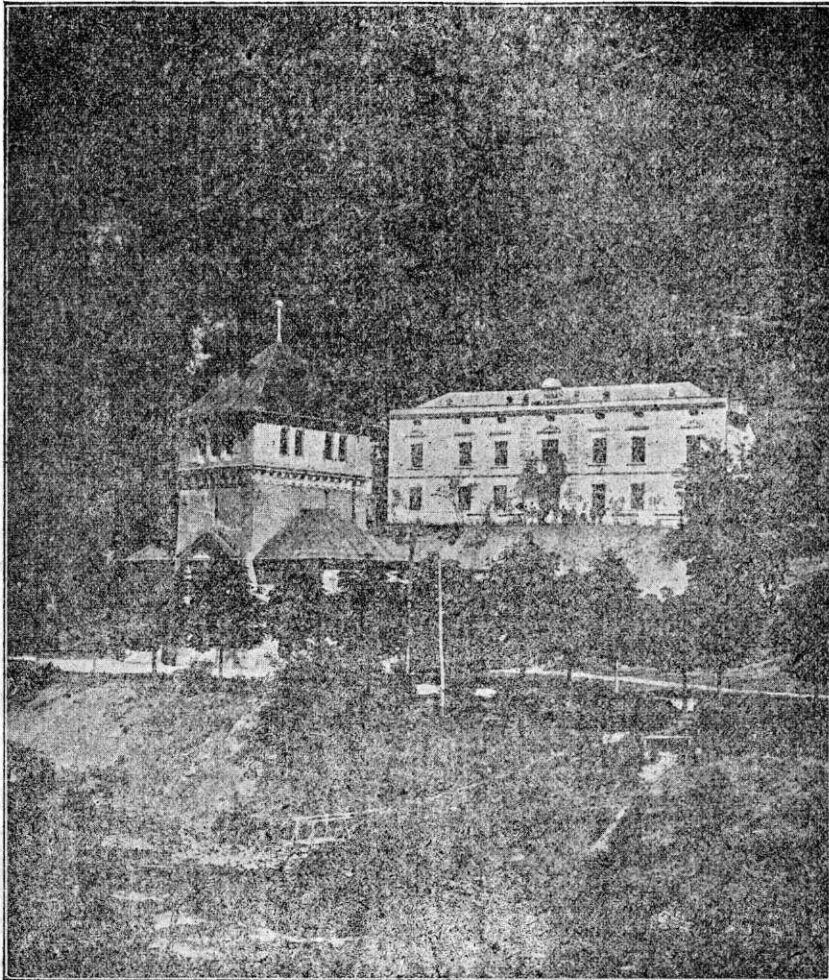
orologier și mehanic

în Caransebeș.

2—26 [1]

Villa DĂNILĂ VALUȘESCU

Herkulesfürdő — Băile-Erculane

Villa de primul rang pentru familia și pentru persoane particulare. Întocmiri moderne cu cel mai mare confort.

Villa aceasta, situată pe țărmul drept al Cernei, în fața vârfului Domogled oferă vederea cea mai frumoasă.

Clădire nouă, uscată, situată în fața soarelui. Apeduct în toate coridoarele.

Serviciu culant. Liniște mare. Cea mai mare curățenie. Prețuri moderate. În lunile **Mai, Iunie, Septembrie și Octombrie** sunt prețurile următoare: 1 odaie cu 1 pat dela cor. **1.20—2.00**. 1 odaie cu 2 paturi dela cor. **2.40—3.00**.

În sezonul principal adică în lunile **Iulie, August**: 1 odaie cu 1 pat dela cor. **2.40—3.20**. 1 odaie cu 2 paturi cor. **4.—, 5.—, și 6.—**.

Fără a cruța spese și ostăneală am introdus în villa toate inovațiunile în domeniul igienei moderne, ca villa să corăspundă tuturor cerințelor.

Apeductele și canalizările sunt întocmite cu cea mai mare îngrijire și sunt supravegiate în modul cel mai perfect.

Odaile, în urma fiecărui oaspe, se desinfecțiază cu formalin; astfel fiecare primește odaie curată absolut.

Fiecare oaspe e poftit a se convinge despre situația frumoasă și sănătoasă a villei, despre comoditatea și întocmirea cu tot confortul a odailor, precum și despre curățenia cea mai perfectă și despre serviciul cel mai exact.

Petru Valușescu
proprietar.

R. GRAU ȘI FIUL, păpucar

Karánsebes | („LA CIZMA ROȘIE“)

Telephon 47. În casa institutului pedagogic-teologic diecezan. Depositul cel mai mare în ghete fine de **dame, domni și băeți.**

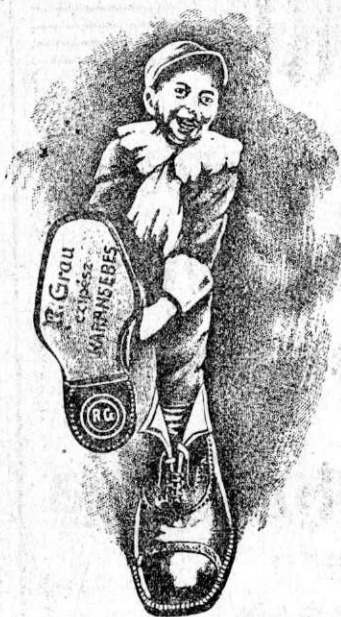
Unicul depozit al renumitelor fabricate a toată lumea

„Kobrak“ și „Danubia“

și ghete veritabil americane.

Gătirea ghetelor fine și moderne după măsură.

Reparaturi prompt și ieftin.

45 52 [8]